

יומא דף נו

יצא והניחו על כן הזהב שבהיכל.

הבאת משנה ממסכת שקלים: תנן התם, רבי יהודה אומר: לא היו שופרות לקיני חובה מפני התערובות.

שאלה: מאי מפני התערובות?

תשובה 1: אמר רב יוסף: מפני תערובת חובה בנדבה.

קושי: אמר ליה אבוי: ונעביד תרי, ונכתוב עלייהו הי דחובה והי דנדבה.

תירוץ: רבי יהודה לית ליה כתיבא

חיזוק לתירוץ ממשנתינו: דתנן שלא היה שם אלא כן אחד בלבד

קושי על התירוץ: שלש עשרה שופרות היו במקדש, והיה כתוב עליהן: תקלין

חדתינן, ותקלין עתיקין, וקינין, וגוזלי עולה, ועצים, ולבונה, וזהב לכפורת, וששה

לנדבה... דברי רבי יהודה!

תשובה 2: כי אתא רב דימי אמר, אמרי במערבא: גזירה משום חטאת שמתו בעליה.

קושי: ומי חיישינן? והתנן: השולח חטאתו ממדינת הים - מקריבין אותה, בחזקת שהוא קיים.

תירוץ: אלא: משום חטאת שמתו בעליה ודאי.

קושי: ונברור ארבעה זוזי, ונשדי במיא, והנך נישתרו!

תירוץ: רבי יהודה לית ליה ברירה.

שאלת ברור על התירוץ: מנא לן?

תשובה: אלא, מדתני אינו. דתני אינו, רבי יהודה אומר:

אין אדם מתנה על שני דברים כאחד.

אלא, אם בא חכם למזרח - עירובו למזרח,

למערב - עירובו למערב. אבל לכאן ולכאן - לא.

והוינן בה: מאי שנא לכאן ולכאן דלא - דאין ברירה

למזרח ומערב נמי - אין ברירה!

ואמר רבי יוחנן: כשכבר בא חכם.

הצעה: אילימא מהא, דתנן: הלוקח יין מבין

הכותיים ערב שבת עם חשכה, עומד ואומר:

שני לוגין שאני עתיד להפריש - הרי הן תרומה,

עשרה מעשר ראשון, תשעה מעשר שני,

ומיחל ושותה מיד, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אוסרין.

אלמא: אין ברירה.

דחיה: ממאי? דילמא שאני התם כדקתני טעמא;

אמרו לו לרבי מאיר: אי אתה מודה שמא

יבקע הנוד ונמצא שותה טבלים למפרע?

ואמר להם: לכשיבקע.

אם בא חכם למזרח - עירובו למזרח, למערב - עירובו למערב

בא החכם | כניסת שבת | נודע לו מאיפה בא החכם

בתחילת שבת אין ספק - אינו דין ברירה, גילוי בעלמא

אבל לכאן ולכאן - לא.

כניסת שבת | בא החכם

בתחילת שבת יש ספק - דין ברירה

קושי על סוגייתנו מהתירוץ: והשתא דאמרינן לרבי יהודה אין ברירה, הא כתיבה אית ליה.

יום הכפורים נמי, נעביד תרי, ונכתוב עלייהו!

תירוץ: משום חולשא דכהן גדול לאו אדעתיה.

חיזוק לתירוץ: דאי לא תימא הכי, בלא כתיבה נמי; האי - נפיש, והאי - זוטר.

קושי על החיזוק: וכי תימא לא מקביל ליה כוליה

דחיתת החיזוק: והאמר רב יהודה: השוחט צריך שיקבל את כל דמו של פר,

שנאמר ואת כל דם הפר יסוף אל יסוף האלמא.

עוד קושי על החיזוק: וכי תימא: דילמא משתפיך מיניה

דחיתת הקושי: האי חיור והאי סומק.

מסקנה: אלא, משום חולשא דכהן גדול לאו אדעתיה. הכא נמי: משום חולשא דכהן גדול לאו

אדעתיה.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

מעשה שהיה בשליח ציבור: ההוא דנחית קמיה דרבא, אמר: יצא והניחו על כן שני שבהיכל, נטל דם הפר והניח דם השעיר.
קושי בדבריו: אמר ליה: חדא כרבנן וחדא כרבי יהודה?
תיקון הסיפור: אימא: הניח דם השעיר ונטל דם הפר.

והזה ממנו על הפרוכת כנגד ארון מבחור.
הבאת ברייתא: תנו רבנן: (ויקרא טז) *וכן יצא לאהל אורח*, מה תלמוד לומר? כשם שמזה לפני לפני - כך מזה בהיכל, מה לפני לפני - אחת למעלה ושבע למטה מדם הפר, כך מזה בהיכל. וכשם שלפני לפני אחת למעלה ושבע למטה מדם השעיר - כך מזה בהיכל. (ויקרא טז)
השכן אתם מתוק טמאתם - אפילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם.

